

PÅRØRENDEAVTALEN

Pilot for kompetanseheving i Færder kommune

Henriette Ruud USHT-Vestfold
2026

PROSJEKTBSKRIVELSE

Pårørendeavtalen – pilot i Færder kommune

USHT-Vestfold skal utvikle en opplæringspakke for pårørendesamtaler med utgangspunkt i Pårørendeavtalen. Opplæringspakken skal prøves ut i Færder kommune som pilot, med evaluering som grunnlag for videreutvikling og eventuell spredning til andre kommuner i Vestfold.

Bakgrunn

Pårørende er ofte en viktig støtte for pasienter og brukere og en sentral samarbeidspartner for helse- og omsorgstjenesten. Pårørendeveilederen beskriver tjenestenes ansvar for involvering og støtte til pårørende, og gir anbefalinger om god praksis (1). Regjeringens pårørendestrategi fremhever at pårørende skal anerkjennes som en ressurs og samtidig gis mulighet til å leve gode egne liv (2).

Helsedirektoratet lanserte i 2024 Pårørendeavtalen, et samtaleverktøy som skal bidra til trygg og forutsigbar dialog mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten. Verktøyet skal støtte tjenestene i å se, anerkjenne og ivareta pårørende i tråd med gjeldende regelverk (3). Nasjonale pårørendeundersøkelser viser samtidig behov for bedre samarbeid og tydeligere dialog mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten (3, 4).

Kommuner i Vestfold har meldt behov for kompetanseheving i pårørendearbeid og pårørendesamtaler. Færder kommune ønsker å delta som pilotkommune. På denne bakgrunnen vil USHT-Vestfold utvikle og prøve ut en opplæringspakke knyttet til bruk av Pårørendeavtalen.

Formål og mål

FORMÅL

Formålet med piloten er å utvikle, prøve ut og justere en praksisnær opplæringspakke som skal støtte ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester i arbeidet med Pårørendeavtalen og pårørendesamtaler.

OVERORDNET MÅL

Bidra til god og systematisk samhandling mellom pårørende og helse- og omsorgstjenesten.

MÅL FOR PILOTEN

- Utvikle en praksisnær opplæringspakke med utgangspunkt i Pårørendeavtalen.
- Prøve ut og justere opplæringspakken i Færder kommune.
- Bidra til at ansatte blir tryggere og bedre rustet til å gjennomføre pårørendesamtaler ved bruk av Pårørendeavtalen.
- Evaluere opplæringen og innhente erfaringer som grunnlag for videreutvikling og eventuell spredning.

Målgruppe

Ansatte i kommunale helse- og omsorgstjenester. Piloten skal gjennomføres i Færder kommune, og opplæringspakken skal utvikles med tanke på mulig bruk i andre kommuner i Vestfold.

Gjennomføring og metode

Piloten skal omfatte utvikling og utprøving av en opplæringspakke i Færder kommune. Pakkens innhold, læringsaktiviteter og form skal avklares gjennom utviklingsarbeidet og utprøvingen.

Opplæringen skal være praksisnær og gi ansatte kunnskap om Pårørendeavtalen og støtte til å forberede, gjennomføre og følge opp pårørendesamtaler.

- USHT-Vestfold skal utvikle opplæringspakken i samarbeid med representanter fra Færder kommune.
- Innhold og læringsaktiviteter skal prøves ut og justeres i de utvalgte tjenestene.
- Deltakernes erfaringer med opplæringen og bruk av Pårørendeavtalen skal inngå i evalueringen.
- Erfaringene skal brukes til å utforme og justere opplæringspakken før eventuell spredning.

Fremdrift

Aktivitet	Periode
Utvikling av opplæringspakken	Vinter 2026
Pilot i Færder kommune	Vår 2026
Evaluerings og oppsummering	Høst 2026

Organisering

USHT-Vestfold har ansvar for prosjektledelse og utvikling av opplæringspakken. Færder kommune deltar som pilotkommune og bidrar med ledelses- og fagperspektiv i arbeidsgruppen.

Rolle	Navn	Tilhørighet
Prosjektleder	Henriette Ruud	USHT-Vestfold
Prosjektmedarbeider	Anita Nilo	USHT-Vestfold
Deltaker	Reidar Thoresen	Virksomhetsleder, Bjønnesåsen sykehjem / Tjøme omsorgssenter
Deltaker	Vilde Kværne Stangeland	Folkehelsekoordinator / pårørendekoordinator, Færder kommune
Deltaker	Aina Karin Moen	Virksomhetsleder, Smidsrød helsehus

SAMARBEID OG REFERANSEPERSONER

Arbeidsgruppen kan ved behov innhente råd fra personer og miljøer med relevant kompetanse.

Samarbeid med andre aktører kan omfatte erfaringsutveksling, kvalitetssikring og faglige innspill.

Evaluering

Piloten skal evalueres med vekt på deltakernes erfaringer med opplæringens relevans, nytte og anvendbarhet i tjenestene. Erfaringene skal brukes til å vurdere pakkens innhold og læringsaktiviteter. Evalueringen skal også belyse erfaringer med bruk av Pårørendeavtalen og hva som kan være viktig ved videre implementering.

Personvern

Personvern og behandling av eventuelle personopplysninger skal vurderes i forbindelse med planlegging og gjennomføring av piloten. Datainnsamling til evaluering skal begrenses til det som er nødvendig for formålet.

Finansiering og økonomi

Prosjektet eies og ledes av USHT-Vestfold. Det søkes prosjektmidler fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark.

Kostnadsoverslag	Beløp
Lønnsutgifter	kr 200 000
Reiseutgifter, arrangementer, møter og konferanser	kr 30 000
Trykking, publikasjoner, kunngjøringer og distribusjon	kr 20 000
Sum utgifter	kr 250 000

Rapportering og spredning

Erfaringer og resultater fra piloten skal sammenstilles i en prosjektrapport. Rapporten skal beskrive utviklingsprosessen, valgene som gjøres underveis, erfaringene fra utprøvingen og den ferdige opplæringspakken. Opplæringspakken skal vurderes med tanke på videreutvikling og eventuell spredning til andre kommuner. Rapportering til tilskuddsgiver skal skje i tråd med gjeldende krav.

Referanser

1. Helsedirektoratet (2017). Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten. Sist faglig endret 29. juni 2026. <https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/parendeveileder>
2. Helse- og omsorgsdepartementet (2020). Vi – de pårørende. Regjeringens pårørendestrategi og handlingsplan. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/regjeringens-parendestrategi-og-handlingsplan/id2790589/>
3. Helsedirektoratet (2024). Pårørendeavtalen – et verktøy for godt samarbeid. Sist faglig endret 27. mars 2026. <https://www.helsedirektoratet.no/lov-og-forskrift/parende/parendeavtale-et-verktoy-for-godt-samarbeid>
4. Helsedirektoratet (2025). Rapport fra nasjonal pårørendeundersøkelse 2024. <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/rapport-fra-nasjonal-parendeundersokelse-2024>